بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު

ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2021/HC-A/140
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ޑައިނެމިކް އެންޓަރޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް
- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް: އަލީ ހަބީބް، ފެންޒީމާގެ / އދ. މަހިބަދޫ
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ވަޒީފާއާބެހޭ

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ސަލީމް

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން މަޒީދު

ފަނޑިޔާރު އަބްދުލްޣާނިއު ހުސައިން

ނިމުނު ތާރީޚު:

14 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1446

17 އޮކްޓޯބަރު 2024

ހައިކޯޓުގައި މައްސަލަ ރަޖިސްޓަރީ ކުރެވުނު ތާރީޚް:

15 ރަމަޟާން 1442

27 އެޕްރީލް 2021

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- ނަންބަރު: 5/VTR/2019
- ނިންމި ކޯޓު: ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލް
- ބާވަތް: ވަޒީފާއާބެހޭ
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 16 ޖަނަވަރީ 2019
- ނިމުނު ތާރީޚް: 02 ފެބްރުއަރީ 2021

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:

ޓެއިނޯ އެންޓަރޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް

ތަމްސީލު ކުރެއްވީ:

ނަޖީބާ ނަސީމް، އަޙްމަދު ސ. ހުޅުދޫ- [illegible]

އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް:

ޢަލީ ރަޝީދު، [illegible] / ސ. ހިތަދޫ

ތަމްސީލު ކުރެއްވީ:

މުޙައްމަދު [illegible] / ސ. ހިތަދޫ

ވަޒީފާއާބެހޭ- [illegible]

ޤަޟިއްޔާގެ މުޚުތަޞަރު ބަޔާން:

ތަޢާރުފު:

1. މިއީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 5/VTR/2019 މައްސަލައިގައި އެ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމިނިންމުމަކީ ސަބަބު ނުވަތަ ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފު ނިންމުމެއްކަމަށް ބުނެ، އެ މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި، ޑިއިންޓް އެންޓަރޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް[1] (މީގެ ފަހުން "ޑިއިންޓް އެންޓަރޕްރައިސަސް" ނުވަތަ "އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް")ގެ ފަރާތުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވާ، މި ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/HC-A/140 ދާއިރާއިން ބެލި އިސްތިއުނާފު މައްސަލައިގެ ނިންމުމެވެ.

2. މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފަށް ޖަވާބުދާރީވާ ފަރާތަކީ މދ. ގަރިބަތުރު/ ފިނިފެންމާގެ، އަލީ ޝަރީފު[2] (މީގެ ފަހުން "އަލީ ޝަރީފު" ނުވަތަ "އިސްތިއުނާފަށް ޖަވާބުދާރީވާ ފަރާތް") އެވެ.

ކަން ހިނގާފައިވާގޮތުގެ ޚުލާޞާ:

3. އަލީ ޝަރީފަކީ، 2018 ފެބްރުއަރީ 08 ގައި ޑިއިންޓް އެންޓަރޕްރައިސަސްގެ ހިއުމަން ރިސޯސް އެންޑް އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް އޮފިސަރގެ މަޤާމުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރަން ފެށި ފަރާތެކެވެ.[3] އަލީ ޝަރީފުގެ ޕްރޮބޭޝަންގެ މުއްދަތު 2018 މޭ 08 އަށް ހަމަވުމުގެ ކުރިން ޑިއިންޓް އެންޓަރޕްރައިސަސް އިން 2018 މޭ 12 ގައި އަލީ ޝަރީފަށް ސިޓީއެއް ފޮނުވައިފައެވެ. ޕްރޮބޭޝަންގެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި މަސައްކަތުގެ ފެންވަރާއި ހާޒިރީއާއި މަސައްކަތަށް ފެނިފައިވާ ގޮތުގެ ސަބަބުން އޭނާގެ ވަޒީފާ ކަށަވަރުނުކުރެވޭނެ ކަމަށް

---

[1] ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު C-53/90

[2] އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A327113

[3] ޑިއިންޓް އެންޓަރޕްރައިސަސްގެ ނަންބަރު REF NO:REG-ADMIN/02/2018/131 (19 ފެބްރުއަރީ 2018) "letter of offer-Human resources & Adminitrative Officer" މަޤާމުގެ ވަޒީފާ ހުށަހަޅާ ސިޓީގައި 08 ފެބްރުއަރީ 2018 އިން ފެށިގެން ޕްރޮބޭޝަންގައި ބަހައްޓާނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން އަލީ ޝަރީފަށް 19 ފެބްރުއަރީ 2018 ގައި ސާދިރުކޮށްފައިވާ "Letter of Appointment" ސިޓީއެވެ.

ނުވާ ކަމަށާއި، އެހެންކަމުން އިތުރު 2 (ދެ) މަސްދުވަހު އިސްތިއުނާފު ޙައްޤުވާ ފުރުޞަތުގެ މަސައްކަތުގެ ފެންވަރު ބަލަން ނިންމާފައިވާކަމަށާއި، އެ 2 (ދެ) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެކަންކަން ބަރާބަރު ނުކުރާކަމަށް ފާހަގަކުރެވިއްޖެނަމަ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނެ ކަމަށް އެ ސިޓީގައި އަންގާފައިވެއެވެ.[4]

4. 2018 އޮކްޓޫބަރު 21 ވަނަ ދުވަހުން ފެށިގެން ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުވުމަށް ނުވާތީ އާއި އަދި ހާޒިރުނުވި ސަބަބެއް ވެސް އަންގާފައިނުވާތީ އާއި އަދި އަދި ތަޖުރިބާގެ މަސައްކަތުގެ ޒިންމާތައް އެއްކޮޅު ކުރިން ފެށުނުކަމާ ނުވާތީ، 21 ނޮވެންބަރު 2018 އިން ފެށިގެން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭ ކަމަށް އަންގައި 21ނޮވެންބަރު 2018 ގައި ދިރާގު އެންޓަރޕްރައިސަސްގެ ފަރާތުން އަދި ތަޖުރިބާއަށް ސިޓީއެއް ފޮނުވައިފައެވެ.[5]

5. ނޯޓިސް ދިނުމަކާއި ނުލައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ކަމަށް ބުނެ އަދި ތަޖުރިބާގެ ފަރާތުން ވަޒީފާދޭފަރާތް ޓްރައިބިއުނަލަށް 16 ޖަނަވަރީ 2019 ގައި މައްސަލަ ހުށަހަޅައެވެ.[6]

6. އަދި ތަޖުރިބާ ވަޒީފާދޭފަރާތް ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލައިގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، 21 އޮކްޓޫބަރު 2018 އިން ފެށިގެން 21 ނޮވެންބަރު 2018 ގެ ނިޔަލަށް އެއްމަސް ދުވަހު ވަޒީފާއަށް ނުނިކުންނަ ކަމަށް ބުނެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ކަމުގެ ލިޔުން ލިބިފައި ނުވަތަކަސް، އެ ޙަޤީޤަތް ނޫންކަމަށާއި، ލިޔުމުން ނޯޓިސް ދިނުމެއް ނެތި 2018 އޮކްޓޫބަރު 21 ވަނަ ދުވަހު އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާ ކަމަށާއި، 20 އޮކްޓޫބަރު 2018 އަށް ވަޒީފާގެ އެންމެ ފަހު ދުވަސްކަމަށް އެންގުމުން މުސާރަ އަދާކުރި އަސްލާމީ އެންގޭފައިވާ ކަމަށާއި، އެ ދުވަހު ވަޒީފާއަށް ނުކުމެ ހުރިނަމަ މަސައްކަތެއް ނިންމައި ދެވިގެން އަދި 21 އޮކްޓޫބަރު 2018 ދުވަހު ވަޒީފާ ދިން ފުރުޞަތުގެ އެދުމުގެ މަތިން އެއްވެސް ވުޒާރާ އަދާކުރު އަސްލާމީގެ ނުލިބޭ އުޖޫރަ ހޯދާފައިވާ ކަމަށެވެ.

---

[4] ދިރާގު އެންޓަރޕްރައިސަސްގެ ނަންބަރު: Number: RO-HR/05/2018/242 (12 މޭ 2018) ސިޓީ.
[5] ދިރާގު އެންޓަރޕްރައިސަސްގެ ނަންބަރު: Number: RO-HR/11/2018/645 (21 ނޮވެންބަރު 2018) ސިޓީ.
[6] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފޯމު ނަންބަރު VTR-01.

7. އަދި ތަޙުޤީޤު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އެއްވެސް ނޯޓިސެއް ދިނުމަކާ ނުލައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނާއި ޚިލާފަށް ކަމަށާއި އަދި ވަޒީފާއަދާކުރި މުއްދަތުގައި، 2018 ވަނަ އަހަރުގެ ސެޕްޓެމްބަރު އަދި އޮކްޓޯބަރު މަހުގެ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނާއި ޚިލާފަށް ހިފަހައްޓާފައިވާކަމަށް ބަޔާންކޮށް އަދި ތަޙުޤީޤުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅުމުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ބެލި އެ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 5/VTR/2019 މައްސަލައިގައި އަދި ތަޙުޤީޤުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅައިފައިވަނީ؛

(ހ) ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނާއި ޚިލާފަށް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާތީ، ލިބުނު ގެއްލުމުގެ އަދުލުވެރި ބަދަލެއް ހޯދުމަށާއި،

(ށ) ވަކިކުރި ވަޒީފާ ނުވަތަ އެފަދަ އެހެން ވަޒީފާއެއް ކުރިން ލިބެމުން ދިޔަ މުސާރައާއި، އެލަވަންސާއި، ބޯނަސްތައް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހަމަޖައްސައިދިނުމަށް ވަޒީފާދިން ފަރާތުގެ މައްޗަށް އަމުރުކޮށްދިނުމަށާއި،

(ނ) ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިމޭ ތާރީޚާ ހަމައަށް މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

(ރ) އަދި ނޯޓިސް ހިފަހައްޓާފައިވާ 2018 ވަނަ އަހަރުގެ ސެޕްޓެމްބަރު މަހާ އަދި އޮކްޓޯބަރު މަހުގެ މުސާރައާއި، އިނާޔަތްތައް ދައްކައިދިނުމަށެވެ.

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމުން:

8. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 5/VTR/2019 މައްސަލައިގެ ނިންމުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ،

" ދެންފަހެ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުންނާއި މައްސަލަ [illegible] ފަރާތުން [illegible] ލިޔެކިޔުންތަކާއި، މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާ އަދާކުރަމުންދަނިކޮށް، 20 އޮކްޓޯބަރު 2018 [illegible] ވަޒީފާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، 21 އޮކްޓޯބަރު 2018

އެޗް.އާރު ފުށުޖެހިގެން ކޮށްދޭ އޮފީހަކީ ހަދައި ވަޒީފާއަށް ނުކުތުމަށް ހައްޖަށްދިޔުން އެ ތާރީޚުން ފެށިގެން ސަބަބު އެންގުމަކާނުލައި ވަޒީފާއިން ދޫކޮށް ނުވެވޭކަމަށްބުނެ 21 ނޮވެންބަރު 2018 ގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރައްވާފައިވާތީ ދިޔުން ދިފާޢުކުރެއްވުމަށް، އަދި ޝަރީފް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްލައްވާފައި، އެއްވެސް ނޯޓިސްއެއް ދިނުމަކާނުލައި ވަޒީފާދޭފަރާތުން ޤާނޫނުން ދިނުމަށް ކަމަށް، ވަޒީފާ އަދާކުރި މުއްދަތުގައި، 2018 ވަނަ އަހަރުގެ ސެޕްޓެމްބަރު އަދި އޮކްޓޫބަރު މަހުގެ މުސާރައިން އިނާމުތައް ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގައި ބުނާގޮތަށް ހިފަހައްޓާފައިވާ ބަދަލުތައް، ވަޒީފާދޭފަރާތް ދޫކުރުމަށް ދީފައިވާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެއްވި ދުވަހުން ފެށިގެން އަދާކުރި މުއްދަތުގެ ހަމަޖެހިފައިވާ ބަދަލުތައް، ވަޒީފާ ދޫކުރި އަހަރު އެއްގަމު ވަޒީފާގެ ކާމިޔާބު ދިނުމުގެ މުސާރައިގެ އުޖޫރަ ދިނުމަށް ބަދަލުގެ މަސައްކަތް މުއްދަތު ގޮތަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ބަދަލު ދިނުމަށް، ވަޒީފާދޭފަރާތް ޖަރީމާއެއްގެ މައްސަލަ ހިމެނޭ ކަމަށް މުސާރައިގެ އިނާމުތަކާއި ގުޅިގެން ލިބެންޖެހޭ އިނާމުގެ ފައިސާ ދިނުމަށް، ނުވަތަ ހިފަހައްޓާފައިވާ 2018 ވަނަ އަހަރުގެ ސެޕްޓެމްބަރު އަދި އޮކްޓޫބަރު މަހުގެ މުސާރައިގެ އިނާމުތައް ދިނުމަށް އަލި ޝަރީފުގެ ފަރާތުން ދައުވާ އެދި އިންޑަސްޓްރިއަލް ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހަޅާ ފައިލުކުރި މައްސަލައެވެ.

އަލި ޝަރީފް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރައްވާފައި 21 އޮކްޓޫބަރު 2018 އިން ފެށިގެން 21 ނޮވެންބަރު 2018 އާ ހަމައަށް ވަޒީފާއިން ނުކުތުމަށް އަލި ވަޒީފާއިން ބަރަހަނާ ސަބަބެއް ލިބޭ ގޮތް ޤާނޫނުގައިވާތީ ކަމަށްވީ، އެގޮތުން، ކުރިޔަށްދާ ބަދަލު ދިނުމުގެ ބާރު ފޯރުކޮށްދޭ ގޮތަށް ދައުވާ ނަންގަވައި، އެގޮތުގެ ވޯނާ ކުރިމަތި ހިފަހައްޓައި، އެގޮތުގެ ލިބޭ ހުކުމް ކަނޑައެޅި ގޮތަށް ކަނޑައެޅިގެންވާ އަލި ޝަރީފް ކުރިން ނިސްބަތުވީ ހަމައަށް ދައްކަންޖެހޭ ބިލުތަކުގެ އަލި ޝަރީފަށް ދެއްކުމަށް އޭގައިން ރ. 50,150/- (ފަންސާސްހާސް އެއްސަތޭކަ ފަންސާސް ރުފިޔާ) ދެއްކުމަށް ކަމަށް، އަދި ފުރިހަމަ ޝަރީޢަތް ނިމުމުގެ ފަހުން ދެއްކުމަށް ހުކުމް ކަމަށް ބަޔާންކޮށް ރ. 2000/- (ދެހާސް ރުފިޔާ) ބަދަލުކުރުމަށް އަލި ޝަރީފް އިސްތިއުނާފް ކުރެވުނު، އަދި ފައިސާ އަދާކުރި ބަރުގެ ޙައްޤު ގޮތުގައި ޤާނޫނުން ދައްކަން ލާޒިމްކަމަށް އަލި ޝަރީފް ދެއްކުމަށް، އަލި ޝަރީފް ކުރިން ނަގާފައިވާ އަދި ޝަރީފް ފަހުން ދައްކާ ބޭނުމާއި ކިޔުމަށް ހުކުމް ކުރެވުނު، އަދި ޝަރީފް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިކަމަށް ދައްކާ ޝަރީޢަތުގެ ދަށުން ލިބޭ ބަދަލު ޝަރީޢަތް ނިމުމަށް ހުކުމް ކަމަށް، އަދި ޝަރީފް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެއްވި ހުކުމަކީ އެ ޤާނޫނުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގައި ބުނާ ގޮތަށް ހުކުމް އެ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅިގެން

[illegible] ފައިސާގެ އަދަދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،

އަދި [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ ޢަދުލުވެރިކަން (substantive fairness) އަދި (procedural fairness) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އެކަށީގެންވާ [illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ [illegible] [illegible]، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އަދި [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] އަދި [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 21 ނޮވެމްބަރު 2018 އިން ފެށިގެން، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 18،614.87ރ. ([illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،

އަދި [illegible] 2018 ވަނަ އަހަރުގެ [illegible] މަހުގެ މުސާރައާއި، 2018 ވަނަ އަހަރުގެ [illegible] މަހުގެ 20 (ވިހި) ދުވަހުގެ މުސާރަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 12,333.33ރ. ([illegible]) އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،

އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު [illegible] ކަންތައްތައް މިއަދު (02 ފެބްރުއަރީ 2021) އިން ފެށިގެން (ރަސްމީ ބަންދުނޫން) 21 (އެކާވީސް) ދުވަހުގެތެރޭ [illegible] ތަންފީޛުކުރުމަށް އެކަން [illegible] (ރަސްމީ ބަންދު ނޫން) 05 (ފަހެއް) ދުވަހުގެތެރޭ [illegible] ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] އެންގުމަށް މި [illegible] [illegible] [illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ [illegible] އަންގައި [illegible] މި [illegible] [illegible]."

މިފަދައިންނެވެ.

އިސްތިއުނާފުގައި ހުށަހެޅި ނުކުތާތައް:

9. [illegible] ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 5/VTR/2019 މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި [illegible] އެންޓަރޕްރައިސަސްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އަންނަނިވި ނުކުތާތަކެވެ.

9.1 ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ، މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 24/76 ([illegible] ޤާނޫނު) ގެ 1 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 42 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުކުތާއެވެ.

9.2 ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު 2013/HC-A/77 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު 2010/HC-A/237 [illegible] މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

9.3 ދިފާޢުގައި ނުކުތާތަކެއް، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމުމުގައި، އެކަށީގެންވާ މުއްދަތެއްގެ ބިނާ މުއްދަތު ޙާލަތު ކުރިމަތިވެފައިވާ، މުއައްސަސާ ނިންމިއިރު އިސްތިއުނާފު ކުރެވޭ ފަރާތުގެ ވަޒީފާ އަށް އިޢުތިރާޒުކުރުމަށް ބަލަދު ނަގައި ދިނުމަށް ނިންމާފައިވަނީ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުޞޫލާ ޚިލާފަށް ކަމަށް. ވ. ޤާނޫނު އަސާސީ ބަޔާންކޮށްދީފައިވާން[7] ގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުޞޫލާ ޚިލާފަށް ކަމަށްވާތީ ކުރިމަތިކުރި ނުކުތާ.

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުގެ ވާހަކަ:

10. އިސްތިއުނާފީ ފޯމުގައި ތުހުމަތު ގެރިޔާ ޓްރެވަލް އެންޓަރޕްރައިސަސް އިން މައިގަނޑު ވާހަކަދައްކާފައިވަނީ، އަލީ ޝަރީފް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މުއައްސަސާ އަމަލުކުރިކަން ޤާނޫނުކަންކަމާ ނުވާކަން ކަނޑައަޅުއްވައިދިނުމަށް އަލީ ޝަރީފް ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުނުވި ސަބަބު ބަޔާން ކުރުމަށް މުއައްސަސާގެ ކޮންޓްރެކްޓު އެ ސަރަޙައްދުގެ މުއައްސަސާ ބިނާކުރި ކަމަށާއި އެންގުމަށްފަހު އަލީ ޝަރީފް، 21 އޮކްޓޫބަރު 2018 ވަނަ ދުވަހުން ފެށިގެން ހާޒިރު ނުވާތީ ވަޒީފާއަށް ހާޒިރު ނުވި ސަބަބު ބަޔާންކޮށްދިނުމަށް އެދެމުން ވަރަށް މުއައްސަސާގެ ކުންފުނިން ސިޓީއާއި ހުއްޓާ ފޮނުވިއިރު އެފަރާތުން އިސްތިޢުފާދޭކަން ހުއްޓާލާނެކަމަށް ބުނެ އަލިކޮށް ދިނުމަށް އެކަމަށް ނަޒަރުދާރީ ނެރުއްވާފައިވަނީ. އަލީ ޝަރީފް އެއް އެކަމާ ވަރަށް ގިނަ މުއައްސަސާގެ ކުންފުނިން ފުރުޞަތު ދޭކަމަށް ބުނެފައި ވަރަށް ސަބަބުތަކެއް ކުރިން އެންގުމަށް އަލިކުރެވި އެކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ސަބަބަކާއި އެކު ހުރި ދުވަސްކޮޅެއް ފާހަގަކުރާތީ އެކަން ސާބިތުކޮށްދިނުމަށް އަލީ ޝަރީފް އެކަމަށް ކުރިއަށް ގެނެސް އަލީ ޝަރީފް ވަގުތު ހާޒިރުވާކަން ފެންނަން އެންގުމަށް ކަމަށް. އަދި ބައްޕަ ހުއްޓާލުމުގެ ގޮތުގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ޖުމްލަ އެހާލަތު ނުކުރާކަމަށް ބުނެފައިވާއިރު، އެ ޖުމްލަ އިސްތިޢުފާ ފެށި އެކަމަށް ގެނައިސް ގޮތަކަށް ނުކުތާ ކުރެވިފައިވާން ފަހުން ޖުމްލަ އެހާލަތުގެ ނުކުތާގެ ގޮތުގައި ފާހަގަކުރާއިރު ދައްކާނެ ކަމަށާއި، މުދާރާ ހުއްޓުމާއި

އަދި ޝަރީފް ވަޒީފާއަށް ހާޒިރު ނުވާ ސަބަބު އޮޅުންފިލުވުމަށް ރެއިންބޯ އެންޓަރޕްރައިސަސްގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] މި [illegible] [illegible] ރެއިންބޯ އެންޓަރޕްރައިސަސްގެ ފަރާތުން އަދި ޝަރީފް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިއިރު ވަޒީފާއަށް ހާޒިރު ނުވާ ސަބަބު އޮޅުން ފިލުވުމަށް [illegible] [illegible] ނުވާތީ [illegible] އަދުލުވެރިކަން [illegible] ނުވާކަމަށް [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 24/76 ([illegible] ޤާނޫނު) ގެ 1 ވަނަ މާއްދާ އާއި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާއާއި ޚިލާފަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

11. ދެވަނަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާއާ ގުޅިގެން ރެއިންބޯ އެންޓަރޕްރައިސަސްގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ، ވަޒީފާ އަދާކުރާ މުވައްޒަފަކު [illegible] [illegible] ވަޒީފާއަށް ހާޒިރު ނުވާނަމަ، އެ ސަބަބަކީ އެއީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ [illegible] ކަމަށް ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/77 ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށާއި، އެ ޤަޟިއްޔާ މި [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި ޝަރީފް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ، 21 އޮކްޓޯބަރު 2018 ވަނަ ދުވަހުން ފެށިގެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއަށް ހާޒިރު ނުވުމުގެ ސަބަބުން [illegible] 1 މަސް ފަހުން ކަމަށާއި، އަދި ޝަރީފް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި [illegible] ވަޒީފާއަށް ހާޒިރު ނުވާތީ އަދި [illegible] ވަޒީފާއަށް ހާޒިރު ނުވަނީ [illegible] [illegible] ވަޒީފާއާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއަށް [illegible] ނުވާތީ ކަމަށާއި ނަމަވެސް [illegible] [illegible] ނިންމުމުގައި ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/77 ޤަޟިއްޔާއަށް [illegible] ވަރަކަށް [illegible] [illegible] [illegible] ނިންމުމުގައި ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/HC-A/237 ޤަޟިއްޔާ މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

12. ތިންވަނަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާއާ ގުޅިގެން ޝެއިންޓޯ އެންޓަރޕްރައިސަސްގެ ފަރާތުން، ބުނެފައިވަނީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމުމުގައި އެކަށީގެންވާ މުއްދަތަކަށްވުރެ ގިނަ މުއްދަތު ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމައިދީ އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ވަޒީފާ އިޢާދަކުރުމާއި ބަދަލު ނަގައިދިނުމަށް ނިންމާފައިވުމަކީ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް ވ. ޒާހިރު އަބްދުއްރަޙްމާނު[8] ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުޞޫލާ ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއްކަމަށެވެ.

13. އެގޮތުން ފާހަގަކޮށްލަވަނީ މައްސަލަ ނިންމުމަށް ދިން ޙުކުމުގައި ނަގައި އެޙުކުމަށް ހަވާލާން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތަށް ލިބެންޖެހޭ އެންމެހާ މުސާރައާއި އިނާމުތައް ނަގައިދިނުމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ދައުވާކުރި ފަދަ ބަދަލުގެ އަދާކުރުމަށް ކަނޑައަޅާފައެވެ.

14. އަދި އަދި ބަލާއިރު ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރުމުން އަސާސީ ސަބަބަކީ، އެފަރާތް ވަޒީފާއަށް ހާޒިރު ނުވުމުގެ ޢިއްޔަތުން އެފަރާތަށް ކުރެވިފައިވާ ޝަކުވާ މުވައްޒަފުން ދުނިޔޭގެ ކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރަމުން ދިޔަ ފަރާތަކަށްވީނަމަ، އެފަރާތަށް ލިބިދެވެންޖެހޭ އަދި ސަރުކާރުގެ އުޅަނދު ޢާއިލީ ވަޒީފާގެ ދިނުމާއި ޖަޒާ ފަރާތުމެދު ކަމަށްވީއިރު، އެހެނަސް އެފަރާތުން އެކަހަލަ ދެއްކުމުގައި ވަޒީފާގެ ސަބަބުން ކަމަށެވެ. އަދި ބަލާއިރު ވަޒީފާ ކުރުމުގެ ސަބަބުން ވަކިން ގިނަ ދުވަސްތަކަށް ހާޒިރުނުވުމުން ވަކިކުރެވިފައިވާ ކަމަށް، އެފަރާތުގެ ސަބަބުން ވަޒީފާގައި ކުރަންޖެހޭ ފާހަގަކޮށް އެފަރާތުން ނުފެއްދުމުން ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުވާ ކަމަށްވާ ސަބަބުން އެފަރާތުގެ މަސައްކަތް ކުރާނެ ފަރާތުން އެއް އިންސާފު ދެނެގަތުމަށް ގޮތުގައި ކަމަށާއި، ވަކިކުރުމަށް ހާޒިރުވާ ފަދަ ފާހަގަކޮށްލަވައިދޭ އެކަމަށް މި މަސައްކަތުގައި ވަޒީފާއިން ޖިނާއީ އިޖްރާއާތު ނިންމުމުގައި އެއްވެސް ވަކިކުރުމުގެ ޙައްޤުތަކާއި އަދި ބަލިމުޅު ވަޒީފާ އަނބުރާ ދިނުމުގެ ނިންމުންތަކާ ޚިލާފަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް

---

[8] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/49 ޤަޟިއްޔާ

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ކަމަށެވެ.

15. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 5/VTR/2019 މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] ޚުލާޞާ:

16. [illegible] 21 އޮކްޓޯބަރު 2018 އިން ފެށިގެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 21 ނޮވެމްބަރު 2018 ގައި [illegible] [illegible] އިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 21 އޮކްޓޯބަރު 2018 އިން ފެށިގެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 20 އޮކްޓޯބަރު 2018 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 21 އޮކްޓޯބަރު 2018 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 21 އޮކްޓޯބަރު 2018 އާއި 5 ނޮވެމްބަރު 2018 ގައި [illegible] 21 އޮކްޓޯބަރު 2018 އިން ފެށިގެން [illegible] 2010/HC-A/237 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ޤާނޫނާއި އަދި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފުވާފައިވާ ކަމަށް ބުނެވޭނެ އެއްވެސް ސަބަބެއް ނެތް ކަމުގައި ދެކެމެވެ.

17. **މިސާލުތަކުގެ ދެވަނަ ނަމޫނާގެ ގޮތުގައި** އަދި ބަލާލެވޭ ޙާލަތުން ބުނެފައިވަނީ، ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/77 ގަޟިއްޔާއަށް ބަލާއިރު، އެ ގަޟިއްޔާގައި އަދަބުގެ ޙުކުމް ވަކިވަކިން ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ، ކުށްތަކުގެ ތެރޭ ޒިނޭގެ ހިލާފުން ޙުކުމް ކުރުމަށް ފަހު ވަކިވަކިން ޙުކުމްކޮށް ބަލާފައިވާ ކަމަށް އެކަށީގެންވާ ނަތީޖާ ނެރެފައިވާ އިންސާފުގެ ގޮތުން، ޙަޤީޤަތުގައި ކުށުގެ ހާލަތު އަދި ޙުކުމްގެ ބަލާލެވޭ ކުށުގެ ތަކުރާރުކަމުގައި އެކަން ހިނގާފައިވާ ނަތީޖާ ކަނޑައެޅުމާއި ބެހޭގޮތުން ކޯޓުތަކުގެ ހަމަތަކާ ބެހޭ ގޮތުން ބަލާއިރު ނަތީޖާ އެ ކޯޓުތަކުގެ މަޤާމަށް ޖިނާއީ ގޮތުން ބަލައިފި، މިސާލުތައް ކުށުގައި ވަކި ޝަރީޢަތުގައި ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ ޤަރާރު ބަލައިގެން، ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/77 ގަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ކޯޓުތަކުގެ ހުކުމަކާއި ނަތީޖާ އަދި އެކަށީގެންވާ ނަތީޖާ ސަބަބެއްނެތި ވަކިވަކިން ކުށުގެ ބޮޑުމިނުން ތަކުރާރުކުރުމުން ޢުޤޫބާތު މިންގަނޑަކަށް ބަދަލުގެނުވާ ކުށުގެ ޖަރީމާ ތަފާތުކަން ނަތީޖާކަމުގައި ބެހެއްޓުން ޝަރީޢަތުގެ ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތަށް ބަލައިގަނެ، ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/HC-A/237 ޤަޟިއްޔާ ގައި ޝަރީޢަތުގައި ބަދަލުގެންނަން ފެނިފައިވާ ކަމަށް ދެކެމެވެ.

18. **މިސާލުތަކުގެ ތިންވަނަ ނަމޫނާގެ ގޮތުގައި** އަދި ބަލާލެވޭ ޙާލަތު މިފަދަ ޖަރީމާއެއްގައި ޝަރީޢަތް ކުރުމަށްފަހު، ކުށުގެ ނަތީޖާގެ 29 ވަނަ މާއްދާއިން ކުށް ކުރިއްޔާ ބަލާއިރު ކުށުގެ ތަކުރާރު ޙުކުމްކުރުމާއި އަދި އޭގެ ނަތީޖާ ކުށް ވަކި ކަމުގައި ގެންގުޅެފައިވާ ބޮޑުކުށުގައި ކުށް ވަކި ކަމާ ބެހޭ ގޮތުން އެކަމުގެ ނަތީޖާ ހުށަހަޅާ ނަތީޖާ ފާހަގަކުރަމެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތް އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ ހުކުމްތައް އެއްގޮތްވާ، 9 ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ކުށް ވަކި ބޮޑު ޢުޤޫބާތު ދިނުމަށެވެ.

---

[9] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/49 ޤަޟިއްޔާ

މިމައްސަލައިގައި ނިންމާފައިވާ ނިންމުމަށް ބަލާއިރު މަންފާއެއް ލިބުމުގެ ފުރުޞަތު ނަފީކުރުމުގެ މަޤްޞަދުގައި އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ ބަލައި ނިންމި [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާގެ މުއްދަތުގައި [illegible] މުއްދަތުގައި ލިބިފައިވާ ފައިސާ [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] [illegible] މައްސަލަ ނިންމި [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ ނިންމި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] މައްސަލަ ނިންމުމުން [illegible] [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާއިން [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] ގެއްލުން [illegible] [illegible] ނުދެކެމެވެ. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible] ސަބަބެއްގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް [illegible] [illegible] ކަމުގައި ނުދެކެމެވެ.

19. އިސްތިއުނާފު ޢަރްޒުވާ ފަރާތުން ދެކިފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 5VTR/2019 މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކުގެ މަތިން ކަމަށް ކަނޑައަޅައި ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުން ދަމަހައްޓައި އެ ނިންމުން ތަންފީޛުކުރުމުގެ އަމުރެއް ނެރެދިނުމަށެވެ.

ޝަރީޢަތަށް ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް:

20. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 5/VTR/2019 މައްސަލަ އިސްތިއުނާފު [illegible] އެދި [illegible] އެންޓަރޕްރައިސަސްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކާއި އެ ނުކުތާތަކާ ގުޅިގެން [illegible] ކަންތައްތަކަށް ބަލާއިރު މި އިސްތިއުނާފުގައި [illegible] ކަނޑައަޅަންޖެހޭ މައިގަނޑު އަންނަނިވި ކަންކަމުގެ މައްޗަށެވެ.

18.1 އިސްތިއުނާފު ޢަރްޒުވާ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛

18.2 އިސްތިއުނާފު ޢަރްޒުވާ ފަރާތުގެ ވަޒީފާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible][10] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؛

[illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:

21. [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[11]

---

[10] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 201S/SC-A/49 ޤަޟިއްޔާ.

[11] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/SC-A/44 ޤަޟިއްޔާ.

22. މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާ ގުޅިގެން، އެ މުވައްޒަފު ހުށަހަޅާ ޝަކުވާއެއް ނުވަތަ ދައުވާއެއްގައި، އެމުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ސަބަބަކީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއްކަން ސާބިތުކޮށްދިނުމަކީ ވަޒީފާދޭ ފަރާތުގެ ޒިންމާއެކެވެ.[12] މުވައްޒަފު ވަކިކުރަން ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން ނިންމިނިންމުން ބިނާކޮށްފައިވާ ކަންކަމުގެ ނުވަތަ [illegible] [illegible] ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން ސާބިތުކޮށް [illegible]، [illegible] [illegible] މައްސަލަތަކުގައި ޝަރީޢަތުން [illegible] [illegible] މިންގަނޑު ކަމުގައިވާ [illegible] [illegible] މިންގަނޑުން ކަމަށް، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ވ. [illegible] [illegible].[13] ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ.

23. މިސްއިއްނާފު ކުރެވިފައިވާ މައްސަލައަށް ބަލާއިރު، [illegible] އެންޓަރޕްރައިސަސްގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] ވަކިކޮށްފައިވަނީ، ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައެވެ.

24. ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައި މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނީ ސަބަބެއް އޮވެގެން ކަމާއި، އަދުލުވެރި ސަބަބެއް އޮތްކަމަށް ބެލެވޭނީ ޝަދީދު ސުލޫކީ އަޚްލާޤީ [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] ކަން ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) ބެލުމުން އެނގެއެވެ.

25. މުވައްޒަފު ކުރި އަމަލަކީ ނޯޓިސް ދިނުމެއް ނެތި މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން ހުއްދަވާ ފަދަ ފާޅުކަންބޮޑު ޝަދީދު ސުލޫކީ އަޚްލާޤީ [illegible] މުވައްޒަފު ކުރި އަމަލަކީ ދެ ފަރާތުގެ ދެމެދުގައި [illegible] ވަޒީފާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމެއް ކަމަށް [illegible].[14] ނޯޓިސް ދިނުމެއްނެތި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް [illegible] ޝަދީދު ސުލޫކީ [illegible] [illegible] މި [illegible] މައްސަލަތަކުގައި [illegible] [illegible] ކޯޓުތަކުން [illegible] ޤާނޫނުގައި [illegible].[15] [illegible] ޝަދީދު ސުލޫކީ [illegible] [illegible] [illegible]

---

[12] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 27 ވަނަ މާއްދާ.

[13] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/49 ޝަރީޢަތު

[14] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/23 ޝަރީޢަތު

[15] [illegible] [illegible]، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/SC-A/14 ޝަރީޢަތު

(ށ) ދެ ފަރާތުގެ ދެމެދުގައިވާ ވަޒީފާގެ އެއްބަސްވުމުގެ ޝަރުޠަކީ [illegible] ޚިލާފުކަމެއް ކަމަށްވާނަމަ؛

(ނ) އެކަމަކީ ވަޒީފާދޭ ފަރާތާއި މުވައްޒަފު ދެމެދު އޮންނަ ވަޒީފާގެ ގުޅުމުގައި ހިމެނޭ އެންމެ މައިގަނޑު ސިފަކަމަށްވާ ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި އޮންނަންޖެހޭ އިތުބާރު އަދި އަމާނާތްތެރިކަން ގެއްލޭފަދަ ކަމެއް ކަމަށް ވާނަމަ؛ ނުވަތަ

(ރ) އެކަމަކީ އެ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާދޭ ފަރާތަށް އަދާކުރަންޖެހޭ ވަޒީފާގެ އިލްތިޒާމުތަކާ އަސާސީ ގޮތުން ނުވަތަ ސީދާ ގޮތެއްގައި ޚިލާފު ކަމެއް ކަމަށް ވާނަމަ؛

އެ އަމަލަކީ ނޯޓިސް ދިނުމެއްނެތި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ހުއްދަވެދާނޭ [illegible] [illegible] ސުލޫކީ އަމަލެއް ކަމަށް ބެލެވިދާނެއެވެ.

[illegible] އަދުލުވެރިކަން ގެއްލުވާލާފައިވޭތޯ؟

26. އަދި ތަމީމް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި [illegible] އަދުލުވެރިކަން ގެއްލުވާލާފައިވޭތޯ ބަލާއިރު؛ އަދި ތަމީމް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ސަބަބު ކަމަށް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރާކަން އެންގި ލިޔުމުގައި މައިގަނޑު ދެކަމެއް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އެއީ؛

(ހ) ސަބަބު އެންގުމެއް ނެތި 2018 އޮކްޓޫބަރު 21 ވަނަ ދުވަހުން ފެށިގެން ވަޒީފާއަށް ޙާޟިރުވެފައި ނުވުން؛

(ށ) އަދި އަދި ތަމީމްގެ މަސައްކަތުގެ ގާބިލުކަން [illegible] އަދި މިންވަރަށް ފުރިހަމަ ނުވުން؛

ވަޒީފާއިން [illegible] އަދި ތަމީމް [illegible] ވަކިކުރިކަން އެންގުމަށް އެ ކުންފުނީގެ ނަންބަރު: Number: RG-HR/11/2018/645 (21 ނޮވެމްބަރު 2018) ސިޓީ ފޮނުވާފައިވެއެވެ.

27. އިސްވެ ފާހަގަކުރި ސަބަބުތަކަކީ، ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިދާނެ ފަދަ ސަބަބެއްތޯ ބަލާއިރު، ޢުޛުރެއް ނެތި ވަޒީފާއަދާކުރާ ފަރާތަކުން ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުނުވުމަކީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިދާނެ ކަމެއްކަމަށް ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/77 ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން އެ ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ؛

> "ކޮންޓްރެކްޓުގައި [illegible] [illegible] އުސޫލުތަކާ [illegible] [illegible] ނަމަ، ޢުޛުރެއް ނެތި، ވަޒީފާއަދާކުރާ ފަރާތަކުން ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުނުވުމަކީ، [illegible] މުވައްޒަފުގެ [illegible] އަޚްލާޤު [illegible] [illegible] އަދި އޭނާ ވަޒީފާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއާ [illegible] [illegible] [illegible] އިތުރުން، އޭނާ [illegible] [illegible] ވަޒީފާގައި [illegible] އޭނާ [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައި އެ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިދާނެ ކަމެއްކަމެވެ."

28. އެހެންކަމުން، ސަބަބެއް އެންގުމެއް ނެތި، ހުއްދަ ހޯދުމަކާ ނުލައި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުނުވުމަކީ ނޯޓިސް ދިނުމަކާއި ނުލައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއްކަން އެނގެއެވެ. މިކަމާމެދު މިމައްސަލައިގެ [illegible] [illegible] [illegible]. އަލި ޝަރީފް، 2018 އޮކްޓޫބަރު 21 ވަނަ ދުވަހުން ފެށިގެން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިކަމުގެ ލިޔުން ދޫކުރި ތާރީޚް(21 ނޮވެންބަރު 2018)އާ ހަމައަށް ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުވެފައެއް ނުވެއެވެ. މިކަމުގައި ވެސް ޚިލާފެއް ނެތެވެ.

29. އެހެންކަމުން، ދެން އޮތީ ސުވާލަކީ އަލި ޝަރީފް، [illegible] އެއް މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުނުވެވުނުކަން [illegible] އެނގެން [illegible] އެ ސަބަބުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން، އެ ވަކިކުރުމުގައި [illegible] އަދުލުވެރިކަން [illegible] ނުވާކަމަށް މި މައްސަލައިގައި ވަޒީފާދޭ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible].

30. އެގޮތުން ބަލާއިރު، އަލީ ޙަނީފް ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުނުވި ސަބަބާ ގުޅޭގޮތުން ދިފާޢުގައި ހުށަހަޅާފައި އޮތީ އުޒުރުވެރިވެފައެވެ. އެއީ، އަލީ ޙަނީފް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިފައިވަނީ، 2018 އޮކްޓޫބަރު 21 އިން ފެށިގެން ވަޒީފާއަށް ހާޒިރު ނުވެވި ނުވާތީ ކަމަށް ބުނެ ޑޮކްޓަރު އެޕޮއިންޓްމެންޓްސް އިން ބަލާއިރު، އެ ލިޔުމުން ފެށިގެން އަލީ ޙަނީފް ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުނުވެވޭނެކަމަށް، 20 އޮކްޓޫބަރު 2018 އަދި ވަޒީފާގެ ތަން ދުވަސްކޮޅަށް އެދިއެދި. ޑޮކްޓަރު އަދިވެސް އަޑުއިވޭ އަނިޔާވެރިކަން އަންގާފައިވާ ކަމަށް އަލީ ޙަނީފުގެ ވަކީލުން ބުނެފައެވެ.

31. އަލީ ޙަނީފް ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުނުވި ސަބަބާ ގުޅޭގޮތުން މި އުޒުރުން ދިފާޢުގެ ނުކުތާގެ މައްޗަށް ވަޒީފާދޭ ފަރާތުގެ އަމަލުތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރާއިރު ގޮތެއް ބަލާއިރު ފާހަގަކުރެވޭ ކަންތައްތައް؛

31.1 އަލީ ޙަނީފް، 21 އޮކްޓޫބަރު 2018 އިން ފެށިގެން ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުވުމަށް ނުކުޅެދި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވުނު އަނިޔާވެރިކަން އަންގާފައިވާ ކަމުގައި އަލީ ޙަނީފުގެ ވަކީލުން ބުނި ކަމާއި، ޑޮކްޓަރު އެޕޮއިންޓްމެންޓްސްގެ ލިޔުމެއްގައި ހުށަހެޅި ނަމަވެސް، ގިނަބަޔަކު ގުޅުވާފައި 21 އޮކްޓޫބަރު 2018 ގެ އާއި 05 ނޮވެންބަރު 2018 ގައި އަލީ ޙަނީފް ބޭނުންކުރާ ކަމާއި، އަލީ ޙަނީފަށް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިފައިވާ ލިޔުމެއްގައިވާކަން ދެނެގަތް ޗުއްޓީދޭން ކަނޑައަޅާފައި ހުރުމުން ރިޕޯޓް ލިޔުމެއްގައިވެސް އަލީ ޙަނީފާ ގުޅުވާފައިވާކަން މަޢުލޫމާތު ގެނެސްދިން އަލީ ޙަނީފުގެ ވަކީލުން ހުށަހެޅި ސެޓްފިކެޓް ބޭނުންކުރާ، ހާޒިރުވާނެކަމަށް ހުށަހެޅުމުގެ ހުއްދަތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރުމުން ބަލަގެން އަންނަކަމުގެ މިކަންކަމަށް އަލީ ޙަނީފަށް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވުމާ ގުޅުވާފައިވާ އެކަށީގެންވާ ހަމައެކަނި ގޮތަކީ ބޭނުންކުރެވުނު ކަމާ ކަންތައްތަކެއް ކަމަށް؛

31.2 އަލީ ޙަނީފް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވުނީ 2018 އޮކްޓޫބަރު 21 އިން ފެށިގެން ސަބަބެއް އެންގުމަކާއި ނުލައި ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުނުވާތީ ކަމުގައި ބަޔާންކޮށްގެން ފިޔަވަޅެއް އެ ލިޔުމުން

ފެށިގެން 2018 ނޮވެންބަރު 21 އާ ހަމައަށް ފާއިތުވި މުއްދަތުގައި އޭނާ ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުނުވާ ސަބަބު ހޯދުމަށް ދައިރާގެ އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވްސެކްޝަން އިން އެއްވެސް މިންވަރަކަށް މަސައްކަތްކުރައްވާފައިވާކަން ބުނެވޭނެ ނުވާކަމަށް؛ މިފަދައިންކަން އެނގެއެވެ.

32. އަދި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ކަމުގެ ލިޔުމުގައި އަދި ދަލީލުގެ މަސައްކަތުގެ ފާހަގަކަން އެބަހުރި (ސްކްރީންޝޮޓް) އެއާ މިންވަރަށް ފެނިހުރި ނުވާކަމަށް ބަރާބަރަށް ވިސްނާލެވޭ، މަސައްކަތުގެ ފޮނުވާ ވަޒީފާކުރުމުގެ ގޮތުން ހުށަހެޅިފައިވާ ހިސާބުކުރެވުނު އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް ސެކްޝަން ހާޒިރީ ރިޕޯޓް ޒަމާނީ ދުވަސްވަރު އިސްތިޢުފާދިނުމުގެ ހުކުމްތަކަށް ނުވާކަމަށް ވެސް އަދި ދަލީލު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައްސަލައިގެ އަދާލަތުތަކުން ފާހަގަކުރެވޭނެކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ކަނޑައަޅުއްވައި އެނގެންދެނެވެ ވާހަކަތައް ބާރުއަޅުއްވާފައިވާކަމަށް ފާހަގަކުރެއްވުމުގެ ޝަރުޠުތަކެއް ނުވާކަމަށް އެނގެއެވެ.[16]

33. ވަޒީފާ އަދާކުރަމުންދިޔަ ފަރާތަކަށް ޖިނާއީގޮތުން ނޫނީ ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުނުވާ ހާލަތްތަކުގައި ނޯޓިސް ނުދީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރާނީ ގާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ކަމުގައި ހަމަޖެހިފައިވާއިރު ހާލަތުގައި އަދާކުރެވޭނެ އުސޫލެވެ. މިމައްސަލައިގައި އަދި ދަލީލު ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުނުވި ސަބަބުތައް ހޯދުން މުހިއްމު އެއްޗެއްކަމާއި، އަދި ދަލީލު ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުވުމަށް ނުވާނީ އޭނާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭކަމަށް ނިންމަވައިދެއްވާ ކަނޑައެޅުމުގެ އެއްޗެއް. މިޙާލަތު އަސްލުގައި އަސާސީވާ އޭނާއާ ދޭތެރޭ ވިސްނައިދެއްވުމެވެ. އަސްލުގައި އަސާސީވާކަމަށް ނިންމަވައިދެއްވާ ދައިރާގެ އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް ސެކްޝަނުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން އޭނާގެ ޙައްޤުތަކެވެ.

34. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މި މައްސަލައިގައި ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ އަދި ދަލީލު އާއްމު ކަންކަމުގައިވެސް ހޯދުން، އޭނާ ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުނުވާ ކަމަށް އެކަށީގެންވާ ހަމަތަކަށް ބާރުއަޅުއްވާފައިން ކަމަށެވެ. އެއީ، ހުރިހާ ކަމަކުން

---

[16] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ މައްސަލަ ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓުގެ 8 ވަނަ ނަންބަރު

ހެދިކަމާއި ފަރީޤާއަށް ވަކިކުރުމުގެ މަޢުލޫމާތު ދީފައިވާކަން ބަޔާންކޮށްފައެވެ. އެހެންކަމުން އެކަމުގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނިންމުން ބަދަލުކުރުމަށް ޤާނޫނީގޮތުން ބަލަހައްޓާފައިވާ ނުކުތާއަކާ އިސްތިއުނާފުގައި ބުނެފައެވެ.

35. އަދި ހަމަމި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މުއައްސަސާއިން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ޤާނޫނީ ކަންކަމުގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނިންމުމުގައި ފާހަގަކުރި ކަންކަމުގެ ތެރެއިން މި އިސްތިއުނާފުގައި ބުނެފައިވާ ޕޮއިންޓް އެންޓަރޕްރައިސަސްއިން ސުވާލު އުފައްދާފައިވަނީ، އަދި ހަމީދު ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުވުމަށް ސަބަބު އެއްވެސް ހިފުވުމަށް ކުންފުނިން މަސައްކަތު ކޮށްފައިވާކަން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ނުކުތާއާ ގުޅޭގޮތުން އެކަނިއެވެ.

36. އެގޮތުން، ޕޮއިންޓް އެންޓަރޕްރައިސަސްއިން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، އަދި ހަމީދު ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުވި ނުވާތީ ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުވި ނޫނީ ސަބަބު އެއްވެސް ހިފުވުމަށް އެކަމުގެ ވަކިކުރި އެކުންފުނިން މަސައްކަތު ކުރިކަން އެންގުމުން ސަބަބު ހުށަހެޅި ގޮތުގައި ހުށަހެޅި އަންގަވާ އަންގާފައިވާ ހުށަހަޅާ އެންގުން އިޢުލާނުކޮށް އެކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ރިޢާޔަތްކޮށްފައި ނުވާކަމަށެވެ. މިނުކުތާއާ ގުޅޭގޮތުން ބަލާއިރު؛

37. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ މައްސަލަ ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓް ބަލާއިރު، ޕޮއިންޓް އެންޓަރޕްރައިސަސްގެ އެޑްމިން މެނޭޖަރ އަންގަމުން އަންގާފައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ދިފާޢާ ބަޔާނުގައި، އަދި ހަމީދު އޮފީހަށް ނައިސްގެން ދެވަނަ ގޮތަކުން މަސައްކަތް ކުރި ކަމަށް ބުނެފައިވާކަން އެނގެއެވެ.

38. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން އަންގަމުން އަންގާފައި ހުރި ބަޔާން ރިޢާޔަތްކޮށް އެ ހަފްތާގެ އެކަން ވަޒީފާއަށް ނުވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް، އަދި ހަމީދަށް ފާހަގަ ގުޅުމަށް މަސައްކަތްކުރުން ގެއްލޭނެކަމަށް ވަޒީފާގައި ނުކުތާގެ މައްސަލަ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ރިޢާޔަތްކޮށްފައިވާކަން އެނގެއެވެ. އެގޮތުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ މައްސަލަ ނިންމި ގޮތުގެ ރިޕޯޓުގެ 8.8 ގައި؛ " .... މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް

ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުނުވާ ސަބަބު ކޯޓުގައި މައްސަލަ ބައްލަވާ ފަނޑިޔާރު އެދުމަށް ޖެހިގެންނެވެ ކަމަށް ބުނެފައިވަނީ ކަމަށް ވީހިނދު ސާބިތުވެއްޖެ ނަމަވެސް. މައްސަލަ ބައްލަވާ ފަނޑިޔާރު ބަޔާންކޮށްފައިވާ މައްސަލަ ބަލާނީ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ މަސައްކަތްތަކާ ގުޅިގެންނޭވެ. އެއްވެސް މައްސަލަ ބަލައި ފަރާތުން 21 އޮގަސްޓު 2018 ގައި، 05 ނޮވެމްބަރު 2018 ގައި މައްސަލަ ބައްލަވާ ފަރާތުގެ ހުށަހެޅުން ހިނގި ވަގުތު ބަލާފައިވާ ބައިވަރު ބަލާފައިވާ އެންމެ އާދޭސް، މައްސަލަ ބައްލަވާ ފަރާތުގެ ހުށަހެޅުން ދެމެހެއްޓުން އެއްބަސްވެފައިވާ ވަގުތު ވަކި ފުރުޞަތެއް ސިފައިގެ ތަފުސީލް ބަލާފައިވާ އެންމެ އެއްވެސް ފަރާތެއް، މައްސަލަ ބައްލަވާ ފަރާތުގެ ހާޒިރުނުވާ ސަބަބުން މައްސަލަ ބައްލަވާ ފަރާތުން ސާބިތުވެއްޖެ، ޝަރުޢީ ހުކުމް ވަގުތު ދިފާޢުގެ ދުވަހުގެ ސާބިތުކުރަން ވަނީ ޝަރީޢަތުގައި ހުށަހެޅުމެވެ." މިގޮތުން

ޓްރައިބިއުނަލުން ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

39. އެގޮތުން، ޝަރުޢީ މަސްއޫލިއްޔަތު ނިޔާ ބަޔާން ދެމުން ވި ޝަރީޢަތުގައި އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ބަޔާންކުރި ސާބިތުގެ މައްސަލަ ވަޒީފާއިން ޓްރައިބިއުނަލުން އެކަށީގެންވާ ގޮތުގައި ދޭހަކޮށްދީފައިވާ ކަމަށް ދެކޭގޮތުން ދިފާޢުގެ ވަޒީފާއިން ޓްރައިބިއުނަލުން އެ ޝަރީޢަތުގައި ދޭހަކޮށްދީ ގޮތް ޢަދުލު އިންސާފުގެ މިންގަނޑާ އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން މިއިސްތިއުނާފުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

ވަޒީފާ އަނބުރާ ދިނުމާ ކުރުމާއި ބެހޭ ނިންމުންތަކާބެހޭ:

40. އިސްތިއުނާފުގެ ޖަވާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ ވަޒީފާ އަނބުރާ ދިނުމުގެ ކުރިން، ބެހޭ ނިންމައިދިނުމުން ވަޒީފާއިން ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމިނިންމުމާ ގުޅޭގޮތުންނެވެ.

41. ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބަކީ މައްސަލައެއް ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބަކާ ނުލައިކަމަށް ސާބިތުވެއްޖެނަމަ، ވަކިކުރެވުނު ފަރާތެއްގެ ދަށުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާ ބެހޭ ގޮތުގައިވެއެވެ.[17] އެއީ: އެ މުވައްޒަފު ކުރިން ހުރި ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ ރުޖޫޢަކުރުން، ނުވަތަ މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން އޭނާއަށް ލިބެމުންދިޔަ މުސާރައާ ވަޒީފާއާއިގެ، ނުވަތަ އެކަށީގެންވާ

އޭނާ ވަޒީފާއާއިގެ ބަދަލުދިނުން؛ ނުވަތަ ބަދަލު ދިނުމެވެ.

---

[17] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

42. އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރާ މުވައްޒަފަކަށް ދެވިދާނެ އެންމެ އަސާސީ ހައްޤަކީ، އެ މުވައްޒަފަކު ވަކިކުރިއިރު އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާއަށް ރުޖޫޢަކުރުމެވެ. ނުވަތަ އެ ނޫންވެސް އޭނާއާ އެކަށީގެންވާ ވަޒީފާއެއްގައި ބެހެއްޓުމެވެ. އެހެންނަމަވެސް، މިފަދައިން އަމަލުކުރުމުގައި އެ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވުނު ހާލަތުތަކަށާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރަން ބިނާވީ މުވައްޒަފަކު ކުރި އަމަލެއްގެ ސަބަބުން ކަމަށްވާނަމަ އެކަމުގައި އޭނާ ބައިވެރިވާ މިންވަރަށް ރިޢާޔަތް ކުރަންޖެހެއެވެ.[18]

43. އެގޮތުން، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި އިރު ހުރި ވަޒީފާއަށް ރުޖޫޢަކުރުމަށް ހުރަސް އަޅާދާނޭ ނުވަތަ ވަޒީފާއަށް ރުޖޫޢަކުރުމަކީ އަމަލީ ގޮތުން ކުރެވެން ނެތް ކަމެއް ކަމަށް ބެލެވިދާނެ ބައެއް ހާލަތުތައް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް ވ. ޢާރިފު އަބްދުއްރަޙްމާން[19] ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] [illegible] ފާހަގަކުރައްވާފައިވެއެވެ. އެއީ:

1) އަނބުރާ އިޢާދަކުރެވޭނުވާ މިންވަރަކަށް، ވަޒީފާދޭ ފަރާތާއި މުވައްޒަފާ ދެމެދުގައިވާ އިތުބާރު ގެއްލިފައިވުން؛

2) ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ތާރީޚާއި ވަޒީފާއަށް [illegible] [illegible] އެކަށީގެންވާ [illegible] ދިގުމުއްދަތެއް ފާއިތުވެފައިވުން؛

3) ވަޒީފާދޭ ފަރާތުގެ ވިޔަފާރީގެ ކުޑަބޮޑުމިން؛

4) ވަޒީފާދޭ ފަރާތުގެ ވިޔަފާރީގެ ހާލަތު [illegible] ސަބަބުން ނުވަތަ ވިޔަފާރިއަށް ޖެހޭ [illegible] އަސަރުގެ ސަބަބުން މުވައްޒަފަކު ބޭނުން ނުވުން، މިއެވެ.

44. ހަމަ އެގޮތުން، މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް ވ. ޢާރިފު އަބްދުއްރަޙްމާން ޤަޟިއްޔާގައި، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި އިރު ހުރި ވަޒީފާއަށް ރުޖޫޢަކުރުމަށް [illegible] އަދި ހާލަތެއް [illegible] ވެސް [illegible] [illegible] [illegible] ފާހަގަކުރައްވާފައިވެއެވެ. އަދި [illegible] [illegible]:

---

[18] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)

[19] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/49 ޤަޟިއްޔާ

1) މުވައްޒަފުކުރި ޤަރާރު ސްތޫރީ އަމަލުކުރި އުޞޫލު ފުރިހަމަ އަމަލުކުރަމުންދާކަމުގައި، އެ ކޯޓުގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ބަދަލުގައި އެ މައްސަލައިގެ އެންމެ އެކަށީގެންވާ ހައްލަކީ އެ މުވައްޒަފަށް އިންޒާރު ދިނުންކަމަށް ބެލެވޭ ހާލަތްތަކެވެ؛

2) އެ ވަޒީފާއަށް އެ މުވައްޒަފު ތަޢައްޔަނު ނުކުރެވިދާނެކަމަށް، އެ މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ މުވައްޒަފުގެ ހުރި ހާލަތުގެ ސަބަބުން އެކަން ޢަމަލީ ގޮތުން ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުވާ މުސްތަޤްބަލު ކަމަކަށްވުން؛

3) ވަޒީފާން ވަކިކުރި ދުވަހު ހުރި ވަޒީފާއަށް ތަޢައްޔަނު ނުކުރެވިދާނެކަމަށް، އެއީ ވަޒީފާދޭ ފަރާތުގެ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފު ކަމަކަށްވާކަމަށް ދެކޭ ހާލަތްތަކެވެ، މިއެވެ.

45. އަދި ތިރީގައި އަމާޒުކުރުމަށް ދިނަ ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ ތަޢައްޔަނުކުރުން ނިޔާއީ ސަބަބެއް ކަމަށް ޕަބްލިކްސަރވިސް ހުއްޖަތް އެމްޕްލޮއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ހުކުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިނުވާ، އަދި ތިރީގެ ހިމެނޭ ގޮތުގައިވާ ކަމުގައި ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ ތަޢައްޔަނުކުރުމުގެ ސަބަބުތަކުން ޕަބްލިކްސަރވިސްގެ ހުކުމަށް ދިމާނު ބާޠިލު ގޮތުގައިކަމަށް ބެލެވެއެވެ.

46. އެގޮތުން، މި މައްސަލައިގައި ޓްރައިބިއުނަލް އެމްޕްލޮއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ހުކުމުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ޕަބްލިކްސަރވިސް ހުކުމަށް އަޑިއަހަށް ދެމުން ހުށަހެޅި މައްސަލައިގައި ޖާގަދީފައިވާ ކަމަށާއި، އެގޮތުން، އަދި ތިރީގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން އަނބުރާ ސަބަބެއް އެހާއިރު ވަޒީފާއަށް ހާޒިރު ނުވުމުގެ ހިތުހުން، އެހާއިރަކީ ކުރިން މަސައްކަތްކުރި ކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރުމުން ދިމާ ހުކުމަކަށްވުމަށް އެހާއިރަކީ ހިތިވުމުގެ ނުކުތާ އަދި ސަރުކާރުގެ ސިޔާސަތު ހިންގުންތަކަށް ހުއްޖަތް ކުރިމަތިވެފައިވާ ޕަބްލިކްސަރވިސް ހުކުމަށް ހުއްޖަތްކަމަށް ކަމަށްވާތީ، ހުއްޖަތް ދިރާސާކޮށް ކުރީގެ ސަބަބުތަކުގެ ސަބަބުން ސަރުކާރު ހުކުމުގެ ސަބަބުން ވަކިކުރި ދުވަހުން ފެށިގެން ކުރީގެ ހިތިވުމަށް ފަހު ހުކުމް ބާޠިލުކޮށް، ޕަބްލިކްސަރވިސް ހުއްޖަތް ހުކުމުގެ ހުއްޖަތް ތަޢައްޔަނުކުރުން ހިތަށް ހުއްޓާލި ސަބަބުތަކުގެ ސަބަބުން އެހާއިރުގެ ކުރިން ކުރުމުގެ ހުކުމާއި ސަބަބަކުން ހުކުމް ބާޠިލުކުރި ހިތިވުމަށް ފަހު އެކަން ބާޠިލު ގޮތުގައި ކަމަށްވެއެވެ.

47. އަލީ ޝަރީފުގެ އިތުބާރު ދެއްކިފައިވާ ކަމަށް ބައްޔިނާތަށް އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ފާހަގަކުރާ މައިގަނޑު ސަބަބަކީ، އަލީ ޝަރީފާއި އެ ކުންފުނިން ދޫކުރި ހުއްދަ މުވައްޒަފުންގެ ބަޔާނާއި ދިމާނުވުމެވެ. އެންމެހާ ބައްޔިނާތަކުން، މި ސަބަބަށް އަލީ ޝަރީފު ބަލައިގަތުމަށް ބަލާނެ ސަބަބެއް ނެތެވެ. އަދި ދިޔަ، ބަލައިގަތުމަށް ކަމަށްވާ ކަމުގެ ދިފާޢުގައި ވެސް ބައްޔިނާތަށް ކަމެއްވެސް ނެތެވެ. މި ސަބަބަށް ބަލައިގަތުމަށް ކުރިމަތިވާ ސަބަބަކަށް ނުވާނެ މިކަމާ ގުޅިގެން ކުރުކޮށް އެކަމުގެ ތަފާސީލުތައް ގެންގޮސް ނަތީޖާ ދޭހަކުރުމާއި ހުރިހާ ބަލައިގަތުމަށް ބޭނުންވާ ދަލީލު ސާބިތުކޮށް ސާފުވާ ގޮތަށް ދެއްކުމަށް ކަމުގެ ފުރިހަމަ ސާބިތުކަމެއް ބޭނުންކޮށް އެކަމަށް ބަލައިގަނެވޭނެ ބަދަލެއް ނެތް ކަމަށް ބަލައިގަތެވެ.

48. އެހެންކަމުން، ބަލައިގަތުމުގެ ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކުން އަލީ ޝަރީފުގެ ބަލާ އިޖުރާއަތުގައި ނިންމުމަށް ޢުމޫމީ ގޮތެއް އިއްތިފާޤުކޮށް ކަމުގެ ދިރާސާ މ. ޤާނޫނު އެއްބަސްވެފައިވާ.[20] ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލު މިގޮތަށް ނިންމާފައިވާ ކަމަށް ބެން އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ފާހަގަކުރި ކަންކަމަށް ރިއާޔަތްކުރުމުން، ޤާނޫނީ އުސޫލުގެ ނިންމުން ބަދަލުކުރަންޖެހޭ ފަދަ ސަބަބެއް އޮތްކަމަށް ނުފެނެއެވެ.

49. ބަލައިގަތުމުގެ ޤާނޫނީ މަރުޙަލާތަށް ހަމައަށް ދެއްކުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމަށް ގޮތެއް ގެނެސް ގޮތުން، އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ބަލައިގަތުމަށް ނުކުތާއަށް ބަލާއިރު، މި ނުކުތާގައި އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް އެންގެ ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި ފަރާތުން ބަލައިގަތުމަށް ފާހަގަކުރި، މިއީ ނިންމުމަށް ދިޔަ ގުޅިގެން ކުރިމަތިކުރަން ޖެހިފައިވާ އެ ގުޅިގެން ހަމައަށް އަލީ ޝަރީފު ދިވެހިރާއްޖެ އެކުލަވާލި މުޤައްރިރުގެ ޝަރީޢަތްތަކުގެ ނަޒަރިއްޔާތަކަށް ބަލައިގަތުމަށް އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ނުކުތާގެ ވާހަކަ ބަޔާން ކަމަށް ޤާނޫނީ ބަލައިގަނެވޭނެއެވެ.

50. މި މައްސަލައިގައި އަލީ ޝަރީފު ބަދަލު ނަގައިދިނުމަށް ގޮތުން ބަލައިގަތުމަށް، 21 ނޮވެމްބަރު 2018 ވަނަ ދުވަހުން، ބަލައިގަތުމަށް ޤާނޫނީ ދެކޮޅު ހަމައަށް އަލީ ޝަރީފު ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި ގައި ބަލައިގަތުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު މުޤައްރިރުގެ ޝަރީޢަތްތަކުގެ ނަޒަރިއްޔާތަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ، އޭގެ

---

[20] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/49 ޤަޟިއްޔާ

ތެރެއިން އަލީ ހަމީދު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވުނު ފަހުން އިތުރު ވަޒީފާއެއް [illegible] [illegible] [illegible] ލިބިފައިވާ 18,614/87ން (އަށާރަހާސް ހަސަތޭކަ ސާދަ ބުރިއާ އަށްޑިހަ [illegible]) އުނިކޮށްފައިވާކަން އެނގެން އޮތެވެ.

51. [illegible] މިބާވަތުގެ މައްސަލަތަކުގައި [illegible] ނަގައިދިނުމުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެނގެން އޮންނަނީ، އަދި ހަމީދަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފަރާތުން ފާހަގަކުރި ނުކުތާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

މައްސަލަ ނިންމަން ފެންނަގޮތް:

52. މިސްލު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 5/VTR/2019 މައްސަލަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްޗަށް ބިނާކޮށް، އެ [illegible] ބަދަލު [illegible] ސަބަބެއް [illegible] [illegible] މައްސަލަ ނިންމަން ފެނެއެވެ.

ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީދުގެ ރައުޔު:

53. މިމައްސަލައިގައި ފަނޑިޔާރު [illegible] [illegible] ރައުޔާއި އެއްބަސްވަމެވެ.

ފަނޑިޔާރު [illegible] ޙުސައިނުގެ ރައުޔު:

54. މިމައްސަލައިގައި ފަނޑިޔާރު [illegible] [illegible] ރައުޔާއި އެއްބަސްވަމެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ އިޖުރާއަތު [illegible]:

55. މި ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ހުކުމްކުރުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި މި ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ހައްޤު މައްސަލައިގެ ޚަސްމުންނަށް ލިބިގެންވެއެވެ. ޢާއްމު އުޞޫލެއްގެ ގޮތުން[21] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރަން ހުށަހެޅޭނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ނިންމުން ނިންމާތާ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައެވެ.[22] މި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ޝަރީޢަތް [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ގުނަން ފަށާނީ ޝަރީޢަތް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[23] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[24]

---

[21] [illegible] މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible].

[22] މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[23] މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[24] މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021)ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

ޙުކުމް

ދެންފަހެ، އިސްތިއުނާފު ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގައި ބަޔާންކުރެވުނު ސަބަބުތައް އެފަދައިން ކުރުމުން، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 5/VTR/2019 މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި ރެއިންބޯ އެންޓަޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، އެނިންމުމަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މިޤަޟިއްޔާ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާޤުން ޙުކުމްކުރީމެވެ.

މިޤަޟިއްޔާ ބަލައި ޙުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން މަޒީދު

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ސަލީމް
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު އަބްދުއްރާޒިޤު ޙުސައިން